

**R. P. Christophori De Ortega È Societate Iesu, Quondam
Scolasticæ Theologiæ publici Professoris, ac ejusdem
Facultatis Præfecti ... Theologia Controversiarum
Dogmaticarum, & Scholasticarum, de Divina ...**

**Ortega, Cristóbal de
Lugduni, M.DC.LXXX.**

1. Affirmatiua sententia eligitur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94274](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94274)

CERTAMEN I.

Affirmativa sententia eligitur.

1. Possibilia, siue obiecta Deo extrinseca secundum statum possibilitatis ab ipso non cognosci in se videntur docere Henricus, quodlib. 9. qu. 2. post med. Ægyd. in 1. d. 35. qu. 3. Arg. qu. unica Ricard. qu. 3. corp. & q. 7. ad 4. Capreol. qu. 2. art. 1. concl. 1. Cathulian. quæst. 1. post med. Bonavent. d. 39. art. 1. quæst. 1. §. *Argumenta*. Albert. 1. par. qu. 60. met. 2. Alexand. 1. par. qu. 23. m. 2. Bannez. & Zumel ad 1. par. qu. 14. Ioan. de S. Tho. ad qu. 18. art. 2. Molina ad q. 14. ar. 5. d. 1. m. 2. Soan. lib. 3. c. 2. Ruiz d. 10. sect. 2. n. 2. referuntur etiam Aureolus in 1. d. 35. 1. par. ar. 4. & par. 2. art. 4. §. *Nec valet*. & proposit. 3. ad 6. & 7. Valentia d. 1. qu. 14. punct. 7. Palqualigus d. 23. lect. 4. & d. 24. lect. 1. possuntque eadem fide, qua Valentia, & Palqualigus citati Doctores omnes, quos d. 4. qu. 3. referebamus pro sententia negante creaturas in seipsis cognosci à Deo: illi enim cum Valentia de possibiliis creaturis speciatim loquuntur, eoque ducuntur argumento, quod pro ratione ordinandi dispensationis huius præfatione adducebamus, scilicet: possibile secundum statum possibilitatis præcisiue neque esse, neque entitatem in se habere: ac proinde neque veritatem, neque cognoscibilitatem: quare neque à Deo cognosci posse: maxime cum verbum *est*, absolute prolatum existentiam denotet obiecti, quam nullatenus creaturæ in eo possibilitatis statu habent: ac proinde non nisi falso, ac deceptione passiva, aut activa, seu mendacio eas esse iudicari, dicere possit, quod Deo repugnat: quare prope in ipso cuiusque omnipotentia sunt cognosci à Deo possunt, vt Valentia, & Palqualigus videntur expressius docere.

2. Sed certè si ea ratione Doctores citati, vt sonat, ducuntur, non solum negarent creaturas posibles in seipsis, seu determinatiue à Deo cognosci: sed & secundum se ipsas, seu terminatiue cognosci ab ipso, quod enim secundum se veritatem, seu cognoscibilitatem absolute non habent, non solum determinari: sed, & terminare, cognitionem sui nequit. Quare consequentissime Palqualigus vtrique expresse negauit d. citata 23. lect. 4. licet, quoad terminationem diuini culè possibilitum, qua talium cognitio Deo absolute negatur. Censeo ergo, quoad horum Doctorem, & consequentiam, & mentem primò terminatione cognitionis diuine ad determinationem, vel e contra, in quouis obiecto, ac proinde in creaturis possibiliis, legitimam esse consequentiam vti ex d. 4. q. 3. satis constat: licet respectu cognitionis, & intellectus creati consequentia non teneat, quia imminet, ac summè cognoscituum, atque illa omniſſentia, seu omniſſe præſentatio formalis in creatis non citat proinde neque omnem veritatem, modumque cognoscibilitatis obiectorum attingere debet.

3. Censeo secundò: præfatos Doctores mutuum hanc à terminatione ad determinationem diuine cognitionis in obiectis possibiliis, siue secundum statum possibilitatis consequentiam nulum ignorasse: sed potius negasse vtramque non quidem eo sensu, qui diuini culus, vt dixi est, atque communiter ex ipsis refertur (ni tardiores aliquot ex illis excipias) scilicet, quasi negent absolute creatura secundum statum possibilitatis determinare, ac terminare diuinam ipsorum cognitionem, siue secundum propriam quidditatem, & essentiam, atque essentialem ipsis, & necessitatem veritatem in seipsis. Solum enim negant cognosci à Deo secundum aliquod eorum esse, atque in eo proprie esse, quod extra Deum reuera in creatis secundum statum possibilitatis præcisiue sumptæ de facto sit: quod nullatenus esse multis, atque efficacibus rationibus merito ostendunt, cum quibus id ipsum nos inferius, dum difficultatis, & rationem dubitandi solutiones aliquot resellimus. Itaque minus distinctè, confusiusque hi Doctores locuti sunt: ac proinde vocibus solum à verò distingere videntur.

4. Secunda, & communior sententia est, creatura omnia secundum possibilitatis statum, siue, vt possibilia secundum proprias essentias determinatas, atque in seipsis à Deo

Christoph. de Ortega, de Deo vno, Tomus I.

cognosci: est sententia (me iudice) concors Scotistarum, & Thomistarum scholæ vtriusque, Dominicanæ, & Iesuiticæ. Atque in primis est sententia S. Thomæ 1. p. q. 14. a. 5. & 6. ad primum ar. 13. corp. q. 57. ar. 3. corp. 2. 2. q. 171. ar. 6. ad 2. 1. contr. gent. c. 66. line. q. 2. de verit. ar. 4. & 6. & in 1. d. 38. q. vnic. ar. 5. corp. Ferrar. ad locum citatum contr. gent. S. Bonau. in 1. d. 39. art. 1. q. 1. Richard. d. 35. ar. 1. qu. 4. Durand. qu. 2. Gregorij Arim. qu. vnic. Argentinæ, qu. vnic. couel. 4. Molina ar. 9. Soar. lib. 3. cap. 2. licet pro opposita, vt vidimus, referantur: quia in sensu à nobis explicato loquuntur. Item Caietani 1. part. q. 14. ar. 6. vbi Bannez pro opposita etiam citat, Valquez d. 60. c. 2. Ruiz d. 11. lect. 3. & 4. Scoti in 1. d. 36. qu. 1. qu. vnic. & in 4. d. 1. qu. 2. art. 1. quibus locis communiter Scotiste Rada 1. part. contr. 28. cap. 3. Maior in 1. d. 35. qu. 1. & 2. Smiling. 3. de Deo vno d. 2. qu. 3. Quiros & alij citati à nobis d. 4. qu. 3. cert. 2. pro prima, & tertia sententia, & certam. 4. pro nostra tertia conclusione.

CERTAMEN II.

Deus creatura possibilia secundum suæ possibilitatis statum secundum se ipsas cognoscit.

1. Dvplcem habet partem conclusio, & quoad primam de cognitione diuina secundum proprium quidditatum, licet non actualis existentie determinatum, & proprium esse à nemine præter Palqualigum & Ioannem de S. Thoma negatum video, qui in benigniorem sensum intelligi nequeant. Probatur quoad hanc partem conclusio, quæ, me iudice, fidei dogmatibus proxima est. Primò enim de fide est, Deum pro suæ voluntate, & arbitrio perfectissimo omnia fecisse, vt in se facta de facto sunt: ergo eorum, quæ faciendæ erant, cognitionem præhabuit: aut non potuit eorum, vt existentium cognitionem præhabere: neque enim pro illo priori, quo faciendæ, seu factibilia voluntati diuine proponebantur ante decretum de eorum effectione, & absoluta existentia (quod existentie eorum causa efficiens, vel potentia effectiue Dei, sine omnipotentie applicatio est, ac proinde absolutam eorum existentiam præcedit) exiissent absolute: ergo pro eo priori proponebantur Deo in statu præcendente ab existentia absoluta, ac proinde possibilitatis præcisiue. Confirmatur: quia pro tunc natura proponuntur à Deo, vt fiant, & ab eo recipiant esse: ergo non facta, neque existentia absolute: alioqui proponerentur, vt Deus actum agerer, agereque actum decerneret.

2. Confirmatur secundò: quia, vel proponuntur vt existentia à Deo, & hoc repugnat habere ante decretum, ad quod ea propositio Deum sollicitat: vel ab alio sine Deo: & hoc etiam repugnat, cum essentia sua creata à Deo pendeat: nec sine Dei concursu absolute esse visquam possunt. Confirmatur tertio: quia, si pro illo priori absolute facta, & existentia creata nouit, non posset earum negationem absolute ponere, cum ad apponenda simul duo contradictoria potestas vera, ac non chimærica nullatenus sit: ergo ea non appositæ ex arbitrij libertate: ac proinde cognitio creaturarum, quæ ad libertatem Dei in creatorum efficientia adstruendam admittitur, eam omnino destrueret. Iam verò, si ea, quæ de facto creata à Deo sunt, prout à suæ absolute existentie statu præscindunt, siue in statu possibilitatis præcisiue cognita à Deo fuerit: idem de reliquis creatis possibiliis dicendum necessario est. Tum, quia hæc in statu illo cum creatis omnino conueniunt: tum, quia hæc ex electione præ aliis possibiliis, quæ omisit, & condere posset effectit: neque enim hæc solum, quæ effectit, posse à se fieri, nouit Deus. Porro discursus & confirmationes istæ æquæ de negationibus in statu possibilitatis probant: cum ex libertate apponendi, vel non apponendi ea de facto in rerum natura posuerit, atque cætera non posuerit: ad quod effectiue sue & existentie creaturarum omnium negationes, antequam suo modo

E e absolute